

การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำอิมภาษาอังกฤษในภาษาไทย
ตามวจนลีลาและพื้นฐานการศึกษา

นางสาว ศิริรัตน์ ศิริวิสูตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-956-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I171A0067

VARIATION OF FINAL (l) IN ENGLISH LOANWORDS IN THAI
ACCORDING TO STYLE AND EDUCATIONAL BACKGROUND

Miss Sirirat Sirivisoot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-956-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำสี่มภาษาอังกฤษในภาษาไทย
ตามวจนลีลาและพื้นฐานการศึกษา
โดย นางสาว ศิริรัตน์ ศิริวิสูตร
ภาควิชา ภาษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภัทย์

บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภัทย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

ศิริรัตน์ ศิริวิสูตร : การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย
ตามวจนลีลาและพื้นฐานการศึกษา (VARIATION OF FINAL (1) IN ENGLISH
LOANWORDS IN THAI ACCORDING TO STYLE AND EDUCATIONAL BACKGROUND)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ม.ร.ว.กัลยา ดิงศรัทิตย์, 121 หน้า ISBN 974-583-956-6

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำยืมภาษาอังกฤษ
ในภาษาไทย เพื่อดูรูปแปรที่ปรากฏและอัตราการปรากฏของรูปแปรแต่ละรูปพร้อมทั้งพิจารณาความสัมพันธ์
ตามตัวแปรทางสังคม 2 ประการ ได้แก่ วจนลีลาและพื้นฐานการศึกษา

ข้อมูลในการวิเคราะห์ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพนักงานธนาคาร ที่พูดภาษาไทยกรุงเทพฯ
จำนวน 40 คน มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน คือ ระดับปริญญาตรี 20 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 10 คน และ
เพศชาย 10 คน และระดับ ปวช. 20 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 10 คน และเพศชาย 10 คน โดยศึกษา
ในวจนลีลา 3 แบบ คือ การสัมภาษณ์ การอ่านข้อความ และการอ่านรายการค่า ซึ่งเรียงลำดับจาก
วจนลีลาที่มีความเป็นทางการน้อย ไปถึงวจนลีลาที่มีความเป็นทางการมาก

คำยืมที่ใช้ทดสอบเป็นคำยืมประเภททับศัพท์จากภาษาอังกฤษจำนวน 24 คำ เป็นคำที่มีเสียง
พยัญชนะท้ายเป็นหน่วยเสียงข้างสั้น-ปุ่มเหงือก /l/ ในภาษาอังกฤษ และเป็นคำที่สะกดด้วยพยัญชนะ
ท้าย ล

จากผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่า การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำยืม มีการ
ปรากฏเป็น 4 รูปแปรที่สำคัญ ๆ ได้แก่ [l] , [n] , [ɹ] และ [w] รูปแปรที่ปรากฏมากที่สุดคือ
[n] รองลงมาคือ [l] , [ɹ] และ [w] ตามลำดับ ผลการศึกษาในเชิงสถิติแสดงว่า
ตัวแปรทางสังคมทั้งวจนลีลาและพื้นฐานการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย
(1) ในคำยืม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 กล่าวคือ ในด้านวจนลีลา รูปแปร
[l] ปรากฏในวจนลีลาที่มีความเป็นทางการมาก มากกว่าในวจนลีลาที่มีความเป็นทางการน้อย ขณะที่รูปแปร [n] , [ɹ] และ [w] ปรากฏในวจนลีลาที่มีความเป็นทางการน้อย มากกว่าในวจนลีลาที่มี
ความเป็นทางการมาก สำหรับพื้นฐานการศึกษานั้น รูปแปร [l] ปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษา
ระดับปริญญาตรีมากกว่าในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาระดับ ปวช. ขณะที่รูปแปร [n] , [ɹ] และ [w]
ปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาระดับ ปวช. มากกว่าในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาระดับปริญญาตรี

ภาควิชา ภาษาศาสตร์
สาขาวิชา ภาษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต ศิริรัตน์ ศิริวิสูตร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C411034 : MAJOR LINGUISTICS

KEY WORD: LOANWORDS / EDUCATION / STYLE / SOCIOLINGUISTICS / FINAL CONSONANT

SIRIRAT SIRIVISOOT : VARIATION OF FINAL (l) IN ENGLISH LOANWORDS IN THAI ACCORDING TO STYLE AND EDUCATIONAL BACKGROUND. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. M.R.KALAYA TINGSABADH, Ph.D. 121 PP.

ISBN 974-583-956-6

The purpose of this study is to investigate variation of the final (l) in English loanwords in Thai focusing on the occurrence of its variants according to two social variables : style and the speaker's educational background.

The data are collected from 40 staff members of a bank who are speakers of Bangkok Thai. Twenty of them represent those who received education up to the certificate in vocational education level whereas the other twenty represent those who received education up to the bachelor's degree level. Each group consists of male and female of an equal number. Three styles are selected for this study : interviewing, passage reading and wordlist reading, representing the fairly formal, formal and very formal styles respectively.

Twenty-four loanwords are used in the test in this study. All of them consist of a final (l) and spelt with ล in Thai.

The analysis shows that the final (l) has four important variants : [l], [n], [ɺ] and [w]. [n] occurs in the highest percentage, followed by [l], [ɺ] and [w]. The findings also reveal that there is a significant relationship between each social variable and final (l) ($p=.01$). The more formal the style, the more frequently [l] occurs and the more informal the style, the more frequently [n], [ɺ] and [w] occur. The more educated group uses [l] more than the less educated. On the contrary, the latter uses [n], [ɺ] and [w] more than the former.

ภาควิชา.....ภาษาศาสตร์.....

สาขาวิชา.....ภาษาศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อนิติ.....ศิริรัตน์ ศิริวิสุทธิ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ดร.คัลยา ทิงสะบัด.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....-.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากหลาย ๆ ท่าน ซึ่งผู้
วิจัยขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณ มายังท่านเหล่านี้ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา
ดิงศภิกษย์ ที่ท่านได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และกรุณาให้คำแนะนำอันมีคุณค่ายิ่งต่อวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ รวมทั้งช่วยเหลือตรวจแก้เนื้อหาด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีซึ่งตลอดมาจนสำเร็จลง
ไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์
ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ ที่ได้
กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์กับผู้วิจัย รวมทั้งกราบขอบพระคุณ
ศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำทางด้านสถิติ อันมีประโยชน์ต่องานวิจัย
นี้เป็นอย่างยิ่ง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่สำเร็จลงด้วยดี หากปราศจากความร่วมมือจากพนักงาน
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์เก็บข้อมูลของผู้วิจัย
นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณสนั่น ภิรมย์สวัสดิ์ ผู้อำนวยการสำนักแผนวิสาหกิจ ที่ได้กรุณาให้
ลาศึกษาต่อ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ที่เป็นกำลังใจในการศึกษา ให้ความอบอุ่นใจ
และให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์แก่ผู้วิจัย รวมทั้งขอบคุณพี่น้องที่คอยให้กำลังใจ และทำนุผู้วิจัย
ขอขอบคุณในน้ำใจและความปรารถนาดีของเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทั้งที่ภาควิชาภาษาศาสตร์ และ
ที่อื่น ๆ สำหรับค่าปรึกษาที่มีค่าและกำลังใจที่มีให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐาน.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
1.6 การกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.6.1 ตัวแปรภาษา.....	5
1.6.2 ตัวแปรทางสังคม.....	5
1.7 ค่าจำกัดความและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.7.1 ค่าจำกัดความ.....	7
1.7.2 สัญลักษณ์.....	7
1.8 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
1.8.1 ลักษณะทางศึกษาศาสตร์ของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย... ..	8
1.8.2 การศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทย.....	9
1.8.3 การศึกษาเกี่ยวกับการแปรของภาษา.....	12
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	28

2.1	ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
2.2	การทำวิจัยโครงการนำร่อง.....	28
2.3	การทำวิจัยโครงการหลัก.....	32
2.3.1	การเลือกจุดเก็บข้อมูลและกำหนดคุณสมบัติของผู้บอก ภาษา:.....	32
2.3.2	การสุ่มตัวอย่างและคัดเลือกผู้บอกภาษา.....	34
2.3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	36
2.3.4	การติดต่อขอเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา.....	39
2.3.5	การเก็บข้อมูล.....	39
2.3.6	ปัญหาที่พบในการเก็บข้อมูล.....	39
2.3.7	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
3.	รูปแบบและความถี่ในการใช้รูปแปรของ (1).....	46
3.1	รูปแบบและลักษณะทางสถิติศาสตร์ของรูปแปรแต่ละรูปของ (1)....	46
3.2	ความถี่ของการปรากฏรูปแปรแต่ละรูป.....	50
4.	การแปรของ (1) ตามวัจนลีลาและพื้นฐานการศึกษา.....	56
4.1	การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามวัจนลีลา.....	56
4.2	การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามพื้นฐานการศึกษา.....	60
4.3	การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามวัจนลีลาและพื้นฐานการ ศึกษา.....	64
4.3.1	การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามวัจนลีลา ใน กลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี.....	64
4.3.2	การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามวัจนลีลา ใน กลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช.	67
4.3.3	การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามพื้นฐานการ ศึกษา ในวัจนลีลาการสัมภาษณ์.....	72
4.3.4	การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามพื้นฐานการ ศึกษา ในวัจนลีลาการอ่านข้อความ.....	74

4.3.5 การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามพื้นฐานการศึกษา ในวัจนลีลาการอ่านรายการคำ.....	78
5. สรุปและอภิปรายผล.....	82
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	82
5.1.1 การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามวัจนลีลา.....	83
5.1.2 การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามพื้นฐานการศึกษา.....	84
5.2 อภิปรายผล.....	85
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก. - การปรากฏรูปแปรของ (1) ท้ายคำในคำสี่มที่พบในการทำวิจัยโครงการนำร่อง.....	96
ภาคผนวก ข. - การปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (1) ท้ายคำในคำสี่มของผู้บอกภาษาจำนวน 40 คน.....	101
ภาคผนวก ค. - การปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (1) ท้ายคำในคำสี่มจำนวน 24 คำ.....	107
ภาคผนวก ง. - แบบสอบถามประวัติ.....	114
ภาคผนวก จ. - ขัณฑอนและหัวข้อที่ผู้วิจัยใช้ในการสัมภาษณ์.....	115
ภาคผนวก ฉ. - ข้อความที่ให้อ่าน.....	118
ภาคผนวก ช. - รายการคำที่ให้อ่าน.....	120
ประวัติผู้เขียน.....	121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างตามพื้นฐานการศึกษา 2 ระดับ.....	35
2. ความถี่ของการปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (1).....	51
3. ความถี่ของการปรากฏรูปแปร [l], [n], [ɲ], [w] และอื่น ๆ รวม ทุกวันฉีลาและพื้นฐานการศึกษา.....	53
4. อัตรากาการปรากฏรูปแปรของ (1) จำแนกตามวันฉีลา 3 แบบ.....	57
5. อัตรากาการปรากฏรูปแปรของ (1) จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา 2 ระดับ.....	61
6. อัตรากาการปรากฏรูปแปรของ (1) ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริศยาตรี จำแนกตามวันฉีลา 3 แบบ.....	64
7. อัตรากาการปรากฏรูปแปรของ (1) ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. จำแนกตามวันฉีลา 3 แบบ.....	68
8. อัตรากาการปรากฏรูปแปรของ (1) ในวันฉีลาการสัมภาษณ์ จำแนกตาม พื้นฐานการศึกษา 2 ระดับ.....	72
9. อัตรากาการปรากฏรูปแปรของ (1) ในวันฉีลาการอ่านข้อความ จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา 2 ระดับ.....	75
10. อัตรากาการปรากฏรูปแปรของ (1) ในวันฉีลาการอ่านรายการค่า จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา 2 ระดับ.....	78
11. ความถี่ของการปรากฏรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำฮิม ตามอายุ.....	96
12. ความถี่ของการปรากฏรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำฮิม ตามเพศ.....	97
13. ความถี่ของการปรากฏรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำฮิม ตามระดับการศึกษา.....	98

14.	ความถี่ของการปรากฏรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำฮิมตามอาชีพ.....	99
15.	การปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี ในวัจนลีลาการสัมภาษณ์.....	101
16.	การปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี ในวัจนลีลาการอ่านข้อความ.....	102
17.	การปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี ในวัจนลีลาการอ่านรายการค่า.....	103
18.	การปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ในวัจนลีลาการสัมภาษณ์.....	104
19.	การปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ในวัจนลีลาการอ่านข้อความ.....	105
20.	การปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ในวัจนลีลาการอ่านรายการค่า.....	106
21.	ความถี่ของการปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ในคำฮิมของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี ในวัจนลีลาการสัมภาษณ์.....	107
22.	ความถี่ของการปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ในคำฮิมของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี ในวัจนลีลาการอ่านข้อความ.....	108
23.	ความถี่ของการปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ในคำฮิมของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี ในวัจนลีลาการอ่านรายการค่า.....	109
24.	ความถี่ของการปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ในคำฮิมของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ในวัจนลีลาการสัมภาษณ์.....	110
25.	ความถี่ของการปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (l) ในคำฮิมของกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ในวัจนลีลาการอ่านข้อความ.....	111

26. ความถี่ของการปรากฏรูปแปรแต่ละรูปของ (1) ในคำอื่น ของกลุ่ม พื้นฐานการศึกษาปวช. ในวัจนลีลาการอ่านรายการค่า.....	112
--	-----

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ความถี่ของการปรากฏรูปแปร [l], [n], [ŋ], [w] และอื่น ๆ รวม ทุกวิชาและพื้นฐานการศึกษา.....	54
2. อัตราร้อยละของการปรากฏรูปแปรของ (l) จำแนกตามวิชา 3 แบบ	58
3. อัตราร้อยละของการปรากฏรูปแปรของ (l) จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา 2 ระดับ.....	62
4. อัตราร้อยละของการปรากฏรูปแปรของ (l) ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษา ปริศญาตรี จำแนกตามวิชา 3 แบบ.....	65
5. อัตราร้อยละของการปรากฏรูปแปรของ (l) ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษา ปวช. จำแนกตามวิชา 3 แบบ.....	69
6. อัตราร้อยละของการปรากฏรูปแปรของ (l) ในวิชาการศึกษาสัมพันธ์ จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา 2 ระดับ.....	73
7. อัตราร้อยละของการปรากฏรูปแปรของ (l) ในวิชาการศึกษาอ่านข้อความ จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา 2 ระดับ.....	76
8. อัตราร้อยละของการปรากฏรูปแปรของ (l) ในวิชาการศึกษาอ่านรายการ คำ จำแนกตามพื้นฐานการศึกษา 2 ระดับ.....	79